

13. Формирование профессионально-психологической культуры учителя. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://planetadisser.com/see/>

14. Хатуева М.Д. Имидж и психологическая культура человека / М.Д. Хатуева. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://psy.rin.ru/article/1124-101.html>



Мачинская Н.И., Лагутин В.Б. Психологическая культура как составляющая профессионализма преподавателя.

Анализируются особенности психологической культуры преподавателя в контексте составляющей его профессионализма, анализируется структура и основные организационно-методические условия ее формирования.

Ключевые слова: психологическая культура, профессионализм, образование, психолого-педагогическая культура, компоненты, структура психологической культуры, программа развития психологической культуры.



Machynska N.I. Lagutin V.B. Psychological Culture as a Component of a Teacher's Professionalism.

Peculiarities of psychological culture of a teacher in the context of its professionalism are analyzed in the article. The structure and the main organizational and methodological conditions related to its formation are given.

Key words: psychological culture, professionalism, education, psychological and pedagogical culture, structure of psychological culture, programme of psychological culture development.

Стаття надійшла 25 серпня 2011 року



УДК:159.922.27

Ю.М. Терлецька

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ

Розкриваються психологічні особливості управління науково-педагогічними працівниками навчальною діяльністю студентів, серед яких найважливіше місце посідає управлінська рефлексія на основі особистісної, групової, міжсуб'єктної, змістовної та інтелектуальної рефлексії.

Ключові слова: управління навчальною діяльністю студентів, рефлексивне управління, інтерпретація, прогнозування, проектування, зворотний зв'язок.

Постановка проблеми. Навчання – цілеспрямований, організований, планомірний, взаємозумовлений і систематичний процес передання-оволодіння знаннями, навичками і вміннями, який висвітлений у багатьох працях [1; 2; 3; 5; 8; 10; 11; 12 та ін.]. Воно поділяється на діяльність тих, хто вчить (викладання), і діяльність тих, хто вчиться (учіння). Як відомо, викладання – це такий вид діяльності, котрий спрямований на керування переважно пізнавальною діяльністю студентів з метою отримання ними необхідних знань, навичок, умінь (ЗНУ). Стосовно управлінської функції, то в деяких працях наголошується, що вона є основною функцією педагога. Це пояснюється тим, що педагог повинен «не вчити, а спрямовувати учіння, не виховувати, а керувати процесами виховання» [11, с. 232].

А.С. Нісімчук, О.С. Падалка і О.Т. Шпак указують на те, що педагогічна діяльність «спрямована на реалізацію управління і формування навчальної діяльності того, хто навчається, проектування та організацію його діяльності» [8, с. 53].

Словом, за допомогою ефективного управління науково-педагогічний працівник спрямовує та активізує пізнавальну діяльність студентів, зменшує вплив дестабілізуючих як зовнішніх, так і внутрішніх чинників, які впливають на педагогічний процес у вищому навчальному закладі (ВНЗ), оптимізує педагогічне середовище з метою підготовки студентів до професійної діяльності та суспільного життя. Проте здійснення такого управління можливе за умов використання адекватного психологічного підґрунтя.

Стан дослідження. Фундаментом вивчення психологічних аспектів управління науково-педагогічними працівниками навчальною діяльністю студентів є психологія управління – це «галузь психології, яка вивчає психологічні закономірності управлінської діяльності» [9, с. 10], а також психологія менеджменту. Так, у праці за редакцією Г.С. Нікіфорова зазначено, що «предмет психології менеджменту складають психологічні явища організації» [14, с. 12]. На думку автора, до предмета вивчення психології менеджменту входять соціально-психологічні явища; питання психології праці (аналіз трудової діяльності); функціональні психічні стани та ін.; питання загальної психології (теорія діяльності особистості, розвитку та інших напрямів) [14, с. 12].

Психологічні аспекти управління науково-педагогічними працівниками навчальною діяльністю студентів у різних площинах і на різних рівнях складності розглядали дослідники педагогічної психології та педагогіки вищої школи [1; 2; 4; 12; 13; 16; 17; 18; 19 та ін.]. Наприклад, І.В. Соколова вказує на те, що «готовність до розв'язання педагогічних завдань на високому рівні майстерності визначається і забезпечується комплексом психолого-педагогічних умінь згідно з особливостями діяльності педагога» [5, с. 443].

І.А. Зязюн доводить, що педагогічна діяльність включає «таке керівництво діяльністю учнів у навчально-виховному процесі, яке забезпечує розвиток головних сфер їх особистості» [12, с. 19].

Однак серед психологічного підґрунтя повною мірою не розкрито психологічні умови, чинники та особливості управління науково-педагогічними працівниками навчальною діяльністю студентів, роль і місце різних видів рефлексії та педагогічного середовища в управлінні тощо.

Метою нашого наукового пошуку є розширення знань про психологічні особливості управління науково-педагогічним працівником навчальною діяльністю студентів.

Виклад основних положень. Місце науково-педагогічного працівника як керівника в системі управління навчальною діяльністю студентів визначає завдання інтеграції сумісних зусиль з метою оволодіння студентами професійними та суспільно-гуманітарними знаннями, навичками і вміннями, підготовки до суспільного життя. Йдеться про внесення узгодженості в їхні дії, щоб кожен максимально виявив свої можливості.

Психологічну сутність управління, як виду діяльності, можна розглядати за Б.Ф. Ломовим, який наголошував, що «психологія саме і розглядає в діяльності той аспект, який пов'язаний із вивченням різних форм, видів і рівнів суб'єктивного відображення об'єктивної дійсності діючою людиною. У дослідженні діяльності її передусім цікавлять мотиви, цілеутворення, воля, емоції та ін., які становлять специфічні форми суб'єктивного відображення суспільних відносин. Вона вивчає також роль, функції і динаміку сенсорних, перцептивних, мнемічних та інших психічних процесів, включених у реальну діяльність людини» [6, с. 205]. Отож, підкреслюючи універсальність будови будь-якого виду діяльності,

Б.Ф. Ломов виділяє в ній такі головні функціональні блоки: мотив, мета, планування, перероблення інформації, оперативний образ або концептуальну модель, прийняття рішення, дії, перевірка результатів дій та їх корекцію [6, с. 216].

Науково-педагогічні працівники здійснюють управління навчальною діяльністю студентів через керування: а) учінням, вихованням (самовихованням) і розвитком (саморозвитком) студентів; б) інтелектуальною (пізнавальною), емоційно-почуттєвою, волевою та мотиваційною сферами особистості студента; в) процесами комунікації, взаємовідносин і поведінки; соціально-психологічними явищами в студентських групах, педагогічному середовищі та самими студентськими колективами; г) роботою під керівництвом науково-педагогічного працівника і самостійною роботою студентів.

У ході дослідження ми виявили, що важливою психологічною особливістю керування науково-педагогічними працівниками навчальною діяльністю студентів є те, що воно виявляється як рефлексивне управління на всіх етапах його здійснення. Тут слід підкреслити, що «поняттю «рефлексивне управління» надається значення спеціалізації управління, яке містить у собі підсистему управління рефлексивним процесом і відбувається як щодо сталих суб'єктів, так і щодо суб'єктів, які перебувають на стадії становлення...» [7, с. 295].

М.І. Найдюнов зазначає: «Наше авторське бачення рефлексивного управління полягає в необхідності розгляду його як системи управління рефлексивним процесом, який може бути не тільки детально (протокольоно) описаний, а й змодельований. Розуміння рефлексивного процесу як послідовності змін рефлексивних рівнів (інтелектуального, особистісного і міжсуб'єктного, перемезованих змістовим, розширює поняття координованості в частині співвіднесення в ньому формалізованих та неформалізованих (смыслових) складових координації» [7, с. 106].

У нашому випадку психолого-педагогічні впливи взаємодію, контроль і оцінювання рефлексують як науково-педагогічні працівники, так і студенти. Таким чином відбувається управління рефлексивним процесом у континуумі індивідуально-групового суб'єкта. Фактично йдеться про особистісну і групову рефлексію. Взаємодія, взаємоузгодження і взаєморозуміння в ході навчальної

діяльності здійснюються посередництвом інтелектуальної та особистісної рефлексії як студентів, так і науково-педагогічних працівників.

Можливість особистісної, групової, міжсуб'єктної, змістовної та інтелектуальної рефлексії в ході розв'язання змістовно-смыслових педагогічних завдань і порівняння результатів з наявною моделлю дає можливість науково-педагогічному працівнику переосмислити форми, методи і засоби управлінського впливу. З іншого боку, це забезпечує змістовно-смысловий аналіз ЗНУ.

Педагогічне середовище загалом розглядається як рефлексивне середовище, оскільки в ньому здійснюється безпосередня соціально-психологічна та психологічна, в тому числі й інтелектуальна взаємодія різних учасників педагогічного процесу в ході розв'язання педагогічних завдань. Воно характеризується різними формами різнопредметної та різнозмістовної взаємодії науково-педагогічних працівників і студентів, унаслідок чого відбувається співтворчість, розв'язання навчальних завдань, розвиток студентів.

Власне педагогічне середовище є змістовно-смыслову площиною взаємодії всіх учасників навчального процесу. М.І. Найдънов зауважує: «Парадокс формування системи рефлексивного управління з огляду на присутність у складі суб'єктної системи як самодетермінованої сутності долається створенням спільного контуру події, яка через контроль використання ресурсів створює паритетні умови для реалізації різних форм суб'єктності» [7, с. 295].

Отже, в процесі управління навчальною діяльністю студентів науково-педагогічний працівник фактично здійснює рефлексивну регуляцію виконання студентами різних навчальних завдань.

Використання особистісної, групової, міжсуб'єктної, змістовної та інтелектуальної рефлексії в змістовно-смысловому аналізі управлінської діяльності дає змогу реконструювати стосунки як у студентській групі, так і в системі взаємовідносин «науково-педагогічний працівник – студент».

У ході дослідження ми з'ясували, що функціональна схема психології управління науково-педагогічним працівником навчальною діяльністю студентів включає такі блоки: 1) збір психолого-педагогічної інформації; 2) аналіз психолого-педагогічної інформації; 3) інтерпретація даних і висновки; 4) прогнозування результатів

при відповідному психолого-педагогічному впливові; 5) проектування психолого-педагогічного впливу; 6) форми, методи і засоби психолого-педагогічного впливу; 7) здійснення психолого-педагогічного впливу; 8) результат; 9) зворотний зв'язок (рис. 1).



Рис. 1. Функціональна схема психології управління науково-педагогічним працівником навчальною діяльністю студентів

Збір психолого-педагогічної інформації здійснюється з використанням різних емпіричних методів, серед яких спостереження, аналіз результатів діяльності студентів, незалежних характеристик, біографічний, а також об'єктивні, суб'єктивні та проєктивні методики (тести) і т. ін. Отже, науково-педагогічний працівник має володіти знаннями, навичками і вміннями психодіагностики. Це також обумовлено й тим, що нині розробляються і дедалі частіше

застосовуються педагогічні тести з метою педагогічного контролю й оцінки ЗНУ студентів.

Аналіз психолого-педагогічної інформації передбачає застосування науково-педагогічним працівником усіх операцій мислення, тобто аналізу, синтезу, порівняння, абстрагування, групування, класифікації та систематизації, а також усіх форм мислення – судження, міркування, умовиводу і поняття. Такий аналіз дає змогу виявити наявний інтелектуальний рівень та навченість студентів, рівень їх мотивації до навчальної діяльності, особливості протікання психічних пізнавальних процесів, індивідуально-психологічні (темперамент, характер, здібності, спрямованість та ін.) й соціально-психологічні (статус, соціальну роль, соціальну позицію та ін.) особливості. Він здійснюється посередництвом знань педагогічної теорії та психології (насамперед загальної, педагогічної, соціальної, впливу, особистості, психодіагностики) в їх прикладному аспекті, в тому числі й стосовно своєї власної діяльності.

Для оцінки ефективності управлінського впливу на студентів важливі рефлексивні вміння науково-педагогічних працівників, які полягають в аналізі й оцінюванні своєї власної педагогічної діяльності, особистісних якостей, дій і вчинків, а також того, як він (науково-педагогічний працівник) сприймається та оцінюється студентами.

Прогнозування результатів при відповідному психолого-педагогічному впливі. Прогнозування полягає в тому, що НПП має передбачити динаміку інтелектуальних, вольових, емоційно-почуттєвих, мотиваційних і конативних змін, які відбуваються або мають відбутися з конкретним студентом і чи/ із студентським колективом при тому чи іншому психолого-педагогічному впливові, виявити й проаналізувати тенденції їхнього розвитку, психологічні та соціально-психологічні бар'єри, наявні психолого-педагогічні проблеми та ін.

Кожен вид прогнозування має психологічне підґрунтя, яке включає пізнавальну діяльність науково-педагогічного працівника, його мотивацію, здібності, уяву (концептуальний образ) та ін.

Проектування психолого-педагогічного впливу. Проектувальна управлінська діяльність науково-педагогічних працівників органічно пов'язана з оцінкою науково-педагогічним працівником

пізнавальної, вольової, емоційно-почуттєвої, мотиваційної сфер особистості студента для вироблення психолого-педагогічних орієнтаційно-проективних дій та операцій, сутність яких полягає у конструюванні змісту навчальної роботи.

Для здійснення управлінського проектування навчальною діяльністю студентів науково-педагогічний працівник має володіти високою продуктивністю розумової діяльності. Для цього потрібно: а) мати гнучкий розум, що виявляється в умінні науково-педагогічного працівника, залежно від умов, приймати швидкі рішення, а також визначати шляхи, форми, методи і засоби їх виконання; б) володіти логічністю розумової діяльності, яка характеризується послідовністю викладення думок і концентрацією розуму на певному предметі або явищі; в) мати широту розуму, яка дозволяє науково-педагогічному працівникові охоплювати широке коло проблем, щоб побачити і зрозуміти їх взаємозв'язок і взаємообумовленість.

У цьому разі науково-педагогічний працівник розробляє модель психологічного впливу в реальних соціально-психологічних умовах. Для побудови такої моделі науково-педагогічний працівник має володіти знаннями психології особистості, соціальної психології, вікової та педагогічної психології, психології впливу, психології відмінностей, психології пізнавальної діяльності, мотивації та ін.

Форми, методи і засоби психолого-педагогічного впливу.

Науково-педагогічний працівник для реалізації наміченого плану та досягнення поставлених цілей має обрати (підготувати) адекватні форми, методи і засоби психолого-педагогічного впливу. Отже, він має знати теорію і практику здійснення психолого-педагогічного впливу.

Здійснення психолого-педагогічного впливу. Власне здійснення психолого-педагогічного впливу науково-педагогічним працівником на студентів і студентські колективи відбувається за посередництвом їхньої організаторсько-методичної діяльності, як складової управління навчальною діяльністю студентів. Ця діяльність пов'язана із психологічним забезпеченням включення студентів і студентських колективів у різні види діяльності. Таке психологічне забезпечення вимагає формування у студентів позитивної

мотивації та волі, спрямованих на оволодіння ними навичками і вміннями роботи щодо «добування» професійних ЗНУ.

Складовими управлінської діяльності науково-педагогічного працівника також є його орієнтаційні вміння, які полягають у здатності науково-педагогічних працівників здійснювати соціально-психологічний вплив з метою формування таких ідеалів, ідей, поглядів, принципів, якостей, на які б орієнтувалися студенти у своїй життєдіяльності.

Надзвичайно важливими у здійсненні управлінської діяльності науково-педагогічним працівником є його комунікативні вміння, які включають взаємозалежні групи перцептивних навичок і вмінь, власне вміння педагогічного (вербального) спілкування та педагогічну техніку, що дозволяє йому розуміти інших людей (студентів, колег).

Робота із студентами вимагає від науково-педагогічного працівника, як керівника їхньою навчальною діяльністю, щоб він керувався педагогічними принципами індивідуального підходу, на основі якого враховують психологічні вікові, статеві та пізнавальні особливості особистості студента, його мотивацію тощо. Здійснення психолого-педагогічного впливу передбачає також формування позитивної мотивації щодо навчання, полягає в постійному спонуканні студентів до активної пізнавальної діяльності, професійно орієнтованої поведінки, спілкування та діяльності тощо. Для цього науково-педагогічний працівник повинен володіти відповідною сукупністю певних якостей і властивостей своєї особистості.

Результат відображає реальні інтелектуальні, вольові, емоційно-почуттєві, мотиваційні та конативні зміни студентів, рівень їх навчальної успішності, розвитку тощо, а також їх ставлення як до науково-педагогічних працівників, так і до самого процесу психолого-педагогічного впливу. Результат – це підстава аналізу вчинків студентів, їхньої мотивації, емоцій, почуттів, пізнавальної діяльності, поведінки тощо.

Зворотний зв'язок. На основі інформації про досягнуті результати знову відбувається аналіз психолого-педагогічних явищ. Пізнаючи дійсність та беручи участь в її перетворенні, студент завжди виражає і своє особисте ставлення до всього, що відбувається. Він переживає почуття радості або смутку, задоволення або

незадоволення, гніву або страху, захоплення або обурення та ін. Ці особисті переживання – це емоції і почуття, які мають для студента доволі велике значення, тому що вони стимулюють або стримують його активність. Вся ця інформація знову аналізується і використовується в інших ланках управління. Так здійснюється зворотний процес.

Науково-педагогічний працівник у подальшому здійснює психолого-педагогічну корекцію викривлених чи негативних психолого-педагогічних явищ, а також враховує їх при подальшій управлінні навчальною діяльністю студентів. Коригування також вимагає того, щоб науково-педагогічний працівник своєчасно вніс зміни у свою діяльність.

Висновки. Управлінська діяльність науково-педагогічного працівника полягає у здійсненні заходів, спрямованих на інтеграцію і синхронізацію зусиль окремих студентів і всіх ланок студентського колективу в цілому з метою оволодіння ними знаннями, навичками і вміннями.

Науково-педагогічні працівники здійснюють управління навчальною діяльністю студентів через керування: а) учінням, вихованням (самовихованням) і розвитком (саморозвитком) студентів; б) інтелектуальною (пізнавальною), емоційно-почуттєвою, вольовою та мотиваційною сферами особистості студента; в) процесами комунікації, взаємовідносин і поведінки; соціально-психологічними явищами в студентських групах, педагогічному середовищі та самими студентськими колективами; г) роботою під керівництвом науково-педагогічного працівника і самостійною роботою студентів.

У ході дослідження ми встановили, що функціональна схема психології управління науково-педагогічним працівником навчальною діяльністю студентів включає такі блоки: 1) збір психолого-педагогічної інформації; 2) аналіз психолого-педагогічної інформації; 3) інтерпретація даних і висновки; 4) прогнозування результатів при відповідному психолого-педагогічному впливові; 5) проектування психолого-педагогічного впливу; 6) форми, методи і засоби психолого-педагогічного впливу; 7) здійснення психолого-педагогічного впливу; 8) результат; 9) зворотний зв'язок.

З'ясовано, що психологічними особливостями управління науково-педагогічним працівником навчальною діяльністю студен-

тів є такі: 1) керування науково-педагогічними працівниками навчальною діяльністю студентів реалізується як рефлексивне управління та містить у собі підсистему управління рефлексивним процесом у континуумі індивідуально-групового суб'єкта; 2) управління навчальною діяльністю студентів ефективно через використання педагогічного середовища як рефлексивного середовища, оскільки в ньому здійснюється безпосередня соціально-психологічна та психологічна, в тому числі й інтелектуальна взаємодія різних учасників педагогічного процесу в ході розв'язання педагогічних завдань; 3) педагогічне середовище є змістовно-сміисловою площиною рефлексії всіх учасників навчального процесу; 4) в процесі рефлексивного управління науково-педагогічним працівником навчальною діяльністю студентів здійснюється інтелектуальна, особистісна, групова, міжсуб'єктна і змістова рефлексія; 5) в процесі управління навчальною діяльністю студентів науково-педагогічний працівник фактично здійснює рефлексивну регуляцію виконання студентами різних навчальних завдань; 6) особистісна, групова та інтелектуальна рефлексії дають науково-педагогічному працівнику можливість на основі розв'язання змістовно-сміслових педагогічних завдань порівнювати результати з наявною моделлю та переосмислювати форми, методи і засоби психолого-педагогічного впливу на студентів; 7) у процесі здійснення управління навчальною діяльністю студентів науково-педагогічний працівник одночасно використовує потенціал усіх блоків функціональної схеми психології управління; 8) процес управління науково-педагогічним працівником навчальною діяльністю студентів є безперервним; 9) кожен блок функціональної схеми психології управління науково-педагогічним працівником навчальною діяльністю студентів має свій психологічний зміст, але між ними існує факторна і кореляційна залежність.

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України / А.М. Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 558 с.

2. Бабанский Ю.К. Оптимизация процесса обучения: общедидактический аспект / Ю.К. Бабанский. – М.: Педагогика, 1997. – 254 с.

3. Введение в педагогическую деятельность: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / [А.С. Роботова, Т.В. Леонтьева, И.Г. Шапошникова и др.]. – М.: Издат. центр «Академия», 2000. – 208 с.

4. Власова О.І. Педагогічна психологія: навч. посібник / О.І. Власова. – К.: Либідь, 2005. – 400 с.
5. Кузьмина Н.В. Профессионализм педагогической деятельности: метод. пособие / Н.В. Кузьмина, А.А. Реан. – СПб.–Рыбинск, 1993. – 54 с.
6. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологи / Б.Ф. Ломов. – М.: Наука, 1984. – 444 с.
7. Найдюнов М.І. Формування системи рефлексного управління в організаціях / М.І. Найдюнов. – К.: Міленіум, 2008. – 484 с.
8. Нісімчук А.С. Сучасні педагогічні технології: навч. посібник / А.С. Нісімчук, О.С. Падалка, О.Т. Шпак. – К.: Просвіта; Пошуково-видав. агентство «Книга Пам'яті України», 2000. – 368 с.
9. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: навч. посібник / Л.Е. Орбан-Лембрик. – Івано-Франківськ: Плай, 2001. – 695 с.
10. Педагогика и психология высшей школы: учебное пособие. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 544 с.
11. Педагогика: учеб. пособие / В.А. Слостенин, И.Ф. Исаев, А.И. Мищенко, Е.Н. Шиянов. – 4-е изд. – М.: Школа-Пресс, 2002. – 512 с.
12. Педагогічна майстерність: підручник для вищих пед. навч. закладів / за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 1997. – 349 с.
13. Поліщук В.М. Вікова та педагогічна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення): навч.-методич. посібник / В.М. Поліщук. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 330 с.
14. Психология менеджмента: учебник для вузов / под ред. Г.С. Никифорова. – 2-е изд., доп. и перераб. – СПб.: Питер, 2004. – 639 с.
15. Соколова І.В. Технології організації методичної роботи у вищому закладі освіти // Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / [С.О. Сисоева, А.М. Алескук, П.М. Воловик, І.О. Кульчицька, Л.Є. Сігаєва, Я.В. Цехмістер та ін.]. – К.: ВІПОЛ, 2001. – С. 400–457.
16. Столяренко Л.Д. Педагогическая психология. Серия «Учебники и учебные пособия». – 2-е изд., перераб. и доп. – Ростов н /Д: Феникс, 2003. – 544 с.
17. Творогова Н.Д. Общение: диагностика и управление / Н.Д. Творогова. – М.: Смысл, 2002. – 246 с.
18. Шиянов Е.Н. Развитие личности в обучении: учеб. пособие для студ. пед. вузов / Е.Н. Шиянов, И.Б. Котова. – М.: Академия, 1999. – 288 с.
19. Якунин В.А. Педагогическая психология: учеб. пособие / В.А. Якунин // Европ. Ин-тэкспертов. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А. «Полиус», 1998. – 639 с.



Терлецкая Ю.М. Психологические особенности управления научно-педагогическими работниками учебной деятельностью студентов.

Раскрываются психологические особенности управления научно-педагогическими работниками учебной деятельностью студентов, среди которых важнейшее место занимает управленческая рефлексия на основе

личностной, групповой, межсубъектной, содержательной и интеллектуальной рефлексии.

Ключевые слова: управление учебной деятельностью студентов, рефлексивное управление, интерпретация, прогнозирование, проектирование, обратная связь.



Terletska Y.M. Psychological Management Features Faculty Sembers Educational Activities Students.

The publication details the psychological features of scientific and pedagogical-hichnymy employees of educational activities of students, among which is the most important place is given to management based on personal reflection, group, mizhsyb'yehtnoyi, content and intellectual reflection.

Key words: management of learning activities students refleksyv-not management, interpretation, forecasting, planning, feedback.

Стаття надійшла 3 жовтня 2011 року



УДК: 159.922

Я.В. Чаплак

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПСИХОЛОГА-КОНСУЛЬТАНТА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розкриваються особистісно-професійні утворення майбутнього психолога-консультанта відповідно до ідеальної моделі діяльності працівника психологічної служби; обґрунтований особистісно-акмеологічний підхід як психолого-педагогічний принцип підготовки практикуючого психолога до професійної діяльності; на основі вищезазначеного принципу описані особистісно-акмеологічна модель готовності психолога та програма і методика формування компонентів цієї моделі (теоретичний, практичний та особистісний) у процесі підготовки спеціаліста психологічної служби.

Ключові слова: особистісно-професійні якості, акме-форми, особистісно-акмеологічний підхід, особистісно-акмеологічна модель готовності.



Постановка проблеми. Завдання прогнозу успішності психологів-практиків у трудовій діяльності залежить від удоскона-